Helsinki 6.8.2004

ETUOIKEUSTODISTUS PRIORITY DOCUMENT

REC'D 2 0 SEP 2004 WIPO

AVAILABLE COPY

Hakija Applicant

Sandvik Tamrock Oy

Tampere

Patenttihakemus nro Patent application no

20031035

Tekemispäivä Filing date

07.07.2003

Kansainvälinen luokka International class

B25D

PRIORITY DOCUMENT

SUBMITTED OR TRANSMITTED IN COMPLIANCE WITH RULE 17.1(a) OR (b)

Keksinnön nimitys Title of invention

"Iskulaite ja menetelmä jännityspulssin muodostamiseksi iskulaitteessa"

Täten todistetaan, että oheiset asiakirjat ovat tarkkoja jäljennöksiä Patentti- ja rekisterihallitukselle alkuaan annetuista selityksestä, patenttivaatimuksista ja piirustuksista.

This is to certify that the annexed documents are true copies of the description, claims and drawings originally filed with the Finnish Patent Office.

> CERTIFIED COPY OF PRIORITY DOCUMENT

Marketta Tehikoski Apulaistarkastaja

Maksu

50 €

Fee

50 EUR

Maksu perustuu kauppa- ja teollisuusministeriön antamaan asetukseen 1027/2001 Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista muutoksineen.

The fee is based on the Decree with amendments of the Ministry of Trade and Industry No. 1027/2001 concerning the chargeable services of the National Board of Patents and Registration of Finland.

Osoite:

Arkadiankatu 6 A P.O.Box 1160

Puhelin: 09 6939 500 Telephone: + 358 9 6939 500

FIN-00101 Helsinki, FINLAND

Telefax: 09 6939 5328 Telefax: + 358 9 6939 5328

Iskulaite ja menetelmä jännityspulssin muodostamiseksi iskulaitteessa

Keksinnön ala

Keksinnön kohteena on painenestekäyttöinen iskulaite, jossa on runko, johon on asennettavissa pituussuunnassaan liikkuvasti työkalu, ohjausvälineet painenesteen syötön ohjaamiseksi iskulaitteella ja välineet jännityspulssin aikaansaamiseksi työkaluun painenesteen paineen avulla. Edelleen keksinnön kohteena on menetelmä jännityspulssin muodostamiseksi painenestekäyttöisessä iskulaitteessa.

10 Keksinnön tausta

15

25

30

Tunnetuissa iskulaitteissa isku aikaansaadaan käyttäen edestakaisin liikkuvaa iskumäntää, jonka liike aikaansaadaan tyypillisesti hydraulisesti tai pneumaattisesti sekä joissakin tapauksissa sähköisesti tai polttomoottorin avulla. Jännityspulssi työkaluun kuten poratankoon syntyy, kun iskumäntä iskee joko poraniskan tai työkalun iskupäähän.

Tunnetuissa iskulaitteissa on ongelmana, että iskumännän edestakainen liike saa aikaan dynaamisia kiihdytysvoimia, jotka vaikeuttavat laitteiston hallintaa. Iskumännän kiihtyessä iskusuuntaan pyrkii samanaikaisesti iskulaitteen runko siirtymään vastakkaiseen suuntaan ja siten keventämään porakruunun tai työkalun kärjen puristusvoimaa työstettävän materiaalin suhteen. Jotta porakruunun tai työkalun puristusvoima työstettävää materiaalia vasten säilyisi riittävän suurena, täytyy iskulaitetta työntää materiaalia kohti riittävällä voimalla. Tämä puolestaan aiheuttaa sen, että niin iskulaitteen kannatinrakenteissa kuin muissakin täytyy ottaa tämä ylimääräinen voima huomioon, minkä seurauksena laitteiston koko ja massa sekä valmistuskustannukset lisääntyvät. Iskumännän massasta johtuva hitaus rajoittaa iskumännän edestakaisin liikkeen taajuutta ja siten iskutaajuutta, jota tehokkaamman tuloksen aikaansaamiseksi pitäisi nykyisestään pystyä nostamaan merkittävästi. Nykyisillä ratkaisuilla tästä seuraa kuitenkin hyötysuhteen merkittävä huononeminen, jonka vuoksi se ei käytännössä ole mahdollista.

Keksinnön lyhyt selostus

Tämän keksinnön tarkoituksena on aikaansaada iskulaite, minkä toiminnan aikaansaamien dynaamisten voimien haitat ovat tunnettuja ratkaisu-

ja vähäisemmät sekä menetelmä jännityspulssin aikaansaamiseksi. Keksinnön mukaiselle iskulaitteelle on ominaista se,

että iskulaitteessa on painenestettä täynnä oleva työkammio ja työkammiossa rungon suhteen työkalun pituussuunnassa liikkuvasti asennettu välitysmäntä, jonka työkalun puoleiseen päähän työkalu on kosketuksessa joko suoraan tai välillisesti ainakin jännityspulssin muodostamisen aikana ja jossa on työkaluun nähden sen aksiaalisuunnassa vastakkaisella puolella työkammioon päin sijaitseva painepinta,

että iskulaitteessa on energianvarausvälineet jännityspulssin muodostamiseen tarvittavan iskulaitteeseen syötettävän painenesteen energian varaamiseksi ja

10

15

20

30

35

että ohjausvälineet on kytketty jaksottaisesti vuorotellen päästämään työkammiossa olevan painenesteen painetta korkeammassa paineessa olevaa painenestettä työkammioon, mikä saa työkammiossa vastaavasti aikaan äkillisen paineen nousun ja sen seurauksena voiman, joka työntää välitysmäntää työkalun suuntaan puristaen työkalua pituussuunnassa kokoon ja saaden siten työkalussa aikaan jännityspulssin, jonka muodostuminen lakkaa olennaisesti samalla, kun mainitun voiman vaikutus työkaluun lakkaa, ja vastaavasti päästämään painenestettä pois työkammiosta.

Keksinnön mukaiselle menetelmälle on ominaista se, että iskulaitteen painenestettä täynnä olevaan työkammioon syötetään työkammiossa olevan painenesteen painetta korkeammassa paineessa olevaa painenestettä, mikä saa työkammiossa tapahtuvan äkillisen paineen nousun seurauksena aikaan voiman, joka työntää välitysmäntää työkalun suuntaan puristaen työkalua pituussuunnassa kokoon ja saaden siten työkalussa aikaan jännityspulssin, jonka jännityspulssin muodostuminen lakkaa olennaisesti samalla, kun mainitun voiman vaikutus työkaluun lakkaa, ja vastaavasti päästämään painenestettä pois työkammiosta.

Keksinnön olennainen ajatus on, että iskun aikaansaamiseen käytetään nesteeseen sitä kokoon puristettaessa varautuvaa energiaa, joka saadaan siirtymään työkaluun päästämällä paineinen neste vaikuttamaan äkillisesti työkammiossa olevaan välitysmäntään, joka painepulssin vaikutuksesta puristaa työkalua sen aksiaalisuunnassa kokoon ja siten saa aikaan iskun eli jännityspulssin työkaluun. Vielä keksinnön erään edullisen toteutusmuodon olennainen ajatus on, että iskulaitteessa on energian varaamista varten energianvaraustila, johon syötetään painenestettä painenestepumpulta ja että jän-

nityspulssin aikaansaamiseksi päästetään energianvaraustilasta painenestettä jaksottaisesti vaikuttamaan välitysmäntään jännityspulssin muodostamiseksi. Vielä keksinnön erään toisen edullisen toteutusmuodon olennainen ajatus on, että energianvaraustilan tilavuus on suuri työkammioon yhden jännityspulssin muodostumisen aikana syötetyn painenestemäärän tilavuuteen verrattuna, edullisesti vähintään n. 5 – 10 kertaa niin suuri. Vielä keksinnön erään kolmannen edullisen toteutusmuodon olennainen ajatus on, että iskulaitteen toiminnan aikana painenestettä syötetään energianvaraustilaan jatkuvasti

Keksinnön etuna on se, että tällä tavalla aikaansaadussa impulssimaisessa iskuliikkeessä ei tarvita edestakaisin liikkuvaa iskumäntää, minkä seurauksena ei suuria massoja liikutella iskusuunnassa edestakaisin ja dynaamiset voimat ovat pieniä tunnettujen ratkaisujen edestakaisin liikkuvien painavien iskumäntien dynaamisiin voimiin verrattuna. Edelleen tämän rakenteen etuna on, että se on varsin yksinkertainen ja siten helppo toteuttaa.

15 Kuvioiden lyhyt selostus

10

20

25

30

35

Keksintöä selostetaan lähemmin oheisissa piirustuksissa, joissa

Fig. 1 esittää kaavamaisesti keksinnön mukaisen iskulaitteen toimintaperiaatetta,

Fig. 2 esittää kaavamaisesti erästä keksinnön mukaisen iskulaitteen toteutusmuotoa,

Fig. 3 esittää kaavamaisesti erästä toista keksinnön mukaisen iskulaitteen toteutusmuotoa,

Fig. 4a ja 4b esittävät kaavamaisesti eräillä keksinnön mukaisilla iskulaitteen toteutusmuodoilla saatuja jännityspulsseja,

Fig. 5a ja 5b esittävät kaavamaisesti fig. 4a ja 4b esittämien iskulaitteen toteutusmuotojen pulssienergioita ja energiahäviöitä,

Fig. 6a ja 6b esittävät kaavamaisesti erästä kolmatta keksinnön mukaisen iskulaitteen toteutusmuotoa ja

Fig. 7 esittää kaavamaisesti erästä neljättä keksinnön mukaisen iskulaitteen toteutusmuotoa.

Keksinnön yksityiskohtainen selostus

Fig. 1 esittää kaavamaisesti keksinnön mukaisen iskulaitteen toimintaperiaatetta. Siinä iskulaite 1 ja sen runko 2, minkä toiseen päähän on asennettu iskulaitteen 1 suhteen pituussuunnassaan liikkuvasti työkalu 3. Edelleen iskulaitteeseen kuuluu energianvaraustila 4, mikä voi olla rungon 2

sisällä tai siihen kiinnitetty erillinen säiliö painenestettä varten. Tätä mahdollisuutta on havainnollistettu katkoviivalla 2a, mikä kuvaa mahdollista erillisen rungon ja painenestesäiliön liitosta. Energianvaraustila 4 voi käsittää myös yhden tai useamman paineakun. Energianvaraustila 4 on täynnä painenestettä. Iskulaitteen toimiessa energianvaraustilaan 4 syötetään painenestettä esimerkiksi jatkuvasti painenestepumpun 5 avulla painenesteen tulokanavan 6 kautta. Edelleen energianvaraustila 4 on kytketty syöttökanavan 4a avulla ohjausventtiiliin 7, joka ohjaa painenesteen syöttöä työkammioon 8. Työkammiossa 8 on sen ja työkalun 3 välissä oleva välitysmäntä 9, joka voi liikkua rungon 2 suhteen työkalun 3 aksiaalisuunnassa. Työkammio 8 on myös täynnä painenestettä. Energianvaraustilassa 4 oleva paineneste on puristunut kokoon siihen vaikuttavan paineen vuoksi vaikuttavan paineen suhteessa.

10

15

20

25

30

35

Iskulaitetta käytettäessä sitä työnnetään eteenpäin niin, että työkalun 3 pää on suoraan tai erillisen välityskappaleen kuten poraniskan tms. välityksellä tukevasti painautuneena välitysmäntää 9 vasten ainakin jännityspulssin muodostamisen aikana. Niinpä välitysmäntä voi olla hieman irti aluksi, kunhan se jännityspulssin muodostamisen alkaessa olennaisesti välittömästi asettuu vaikuttamaan työkaluun. Päästettäessä painenestettä ohjausventtiilin 7 avulla nopeasti energianvaraustilasta 4 työkammioon 8 se vaikuttaa välitysmännän 9 työkalusta sen aksiaalisuunnassa poispäin olevaan painepintaan 9a. Äkillinen paineisen painenesteen syöksyminen työkammioon 8 saa aikaan painepulssin ja sen seurauksena välitysmäntään 9 vaikuttavan voiman, joka työntää välitysmäntää 9 työkaluun 3 päin ja puristaa työkalua sen pituussuunnassa kokoon. Seurauksena on poratankoon tai muuhun työkaluun syntyvä jännityspulssi, joka aaltona edetessään työkalun kärkeen aiheuttaa siellä iskun kohteena olevaan materiaaliin, kuten sinänsä tunnetuilla iskulaitteilla. Jännityspulssin muodostuttua yhteys energianvaraustilasta 4 työkammioon 8 katkaistaan ohjausventtiilillä 7, jolloin jännityspulssin muodostuminen lakkaa, ja paine työkammiosta 8 päästetään pois yhdistämällä työkammio 8 paluukanavan 10 kautta painenestesäiliöön 11.

Välitysmännän 9 työkaluun 3 aikaansaaman voiman vaikutus voidaan lopettaa myös muulla tavoin, kuin lopettamalla painenesteen syöttö työkammioon 8. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi siten, että välitysmännän 9 liike pysäytetään olaketta 2' vasten, jolloin välitysmännän 8 takana vaikuttava paine ei enää pysty työntämään sitä rungon 2 suhteen työkalun 3 suuntaan. Myös tässä toteutusmuodossa painenestettä päästetään virtaamaan työkam-

miosta 8 paluukanavan 10 kautta painenestesäiliöön 11, jotta välitysmäntä 9 saadaan alkuasemaansa.

Työkammiossa 8 vaikuttavan painepulssin aikaansaaman voiman seurauksena olevan jännityspulssin muodostuminen työkalussa 3 päättyy olennaisesti samanaikaisesti kuin voiman vaikutus työkaluun, vaikkakin niiden välillä on merkityksetön viive.

Jotta riittävä energiamäärä saataisiin siirtymään työkammioon 8 ja sen kautta välitysmäntään 9, on energianvaraustilan 4 oltava tilavuudeltaan olennaisesti suurempi kuin työkammioon 8 yhden jännityspulssin muodostumisen aikana syötetyn painenestemäärän tilavuus. Edelleen etäisyyden energianvaraustilan 4 ja työkammion 8 välillä on oltava suhteellisen lyhyt ja vastaavasti syöttökanavan 4a poikkipinta-alan olisi oltava suhteellisen suuri, jotta virtaushäviöt saataisiin pidetyksi mahdollisimman pieninä.

Fig. 2 esittää kaavamaisesti erästä keksinnön mukaisen iskulaitteen toteutusmuotoa. Tässä toteutusmuodossa painenestettä syötetään tulokanavaa 6 pitkin energianvaraustilaan 4. Ohjausventtiili 7 on tässä toteutusmuodossa pyörivä venttiili, joka käsittää holkkimaisen ohjauselementin 7a työkammion 8 ja välitysmännän 9 ympärillä. Ohjauselementissä 7a on yksi tai useampi aukko, joiden avulla painenestettä jaksottaisesti vuorotellen päästetään virtaamaan energianvaraustilasta 4 syöttökanavan 4a kautta työkammioon ja vastaavasti sieltä pois.

Energianvaraustilan 4 ja ohjausventtiilin 7 välisen syöttökanavan 4a pituus on iso L_k . Ennen kuin ohjauselementin 7a aukko aukaisee yhteyden syöttökanavasta 4a työkammioon 8, on paine energianvaraustilassa 4 ja syöttökanavassa 4a sama eli p_i . Vastaavasti työkammiossa on ns. tankkipaine eli sen paine on likimain nolla. Kun ohjausventtiili 7 pyöriessään pääsee tilanteeseen, jossa ohjauselementin 7a aukko aukaisee yhteyden syöttökanavasta 4a työkammioon 8, pääsee paineneste virtaamaan työkammioon. Syöttökanavan 4a paine ohjausventtiilin ulkopuolella laskee ja vastaavasti työkammion paine nousee sen kanssa samansuuruiseksi. Samalla syntyy negatiivinen paineaalto, joka etenee syöttökanavassa 4a kohti energianvaraustilaa 4. Negatiiviselta paineaallolta kuluu aika t_k ennen kuin se saavuttaa energianvaraustilan 4. Kulunut aika voidaan määritellä kaavalla

$$\mathsf{t_k} = \frac{L_k}{c_{oil}},\,$$

30

15

20

missä coil on äänennopeus käytetyssä painenesteessä. Kun paineaalto saavuttaa energianvaraustilan 4, pyrkii syöttökanavan 4a ...paine putoamaan ja samalla olennaisesti vakiopaineisesta energianvaraustilasta virtaa painenestettä syöttökanavaan 4a. Tästä puolestaan seuraa positiivinen paineaalto, joka nyt etenee syöttökanavaa 4a pitkin työkammiota 8 kohti. Jos yhteys syöttökanavasta 4a ohjausventtiilin ohjauselementin 7a aukon kautta työkammioon on edelleen auki, purkautuu mainittu positiivinen paineaalto työkammioon. Jälleen, mikäli työkammion 8 paine on edelleen alhaisempi kuin energianvaraustilan 4 paine, syntyy uusi negatiivinen paineaalto, joka jälleen etenee energianvaraustilaa 4 kohti ja jälleen heijastuu takaisin positiivisena paineaaltona. Tämä ilmiö toistuu, kunnes paine on tasaantunut työkammion 8 ja energianvaraustilan 4 välillä tai ohjausventtiili 7 sulkee niiden väliset yhteydet. Kun syöttökanavan pituus Lk valitaan niin, että paineaalto ehtii matkustamaan etäisyyden L_k edestakaisin ainakin kerran yhteyden syöttökanavan 4a ja työkammion 8 välillä ollessa auki, on tuloksena progressiivinen paineennousu työkammiossa 8. Vastaavasti siitä seuraa, että työkaluun 3 aiheutettu jännityspulssi on myös muodoltaan progressiivinen.

Fig. 3 esittää kaavamaisesti erästä toista keksinnön mukaisen iskulaitten toteutusmuotoa. Siinä on esitetty toteutusmuoto, jossa painenestettä syötetään energianvaraustilasta 4 työkammioon 8 kahta erillistä syöttökanavaa 4a1 ja 4a2 pitkin. Yksinkertaisuuden vuoksi energianvaraustilat on esitetty kahtena erillisenä.

20

25

35

Tässä toteutusmuodossa energianvaraustilasta johtaa ohjausventtiilille 7 syöttökanava 4a1, jonka pituus on L $_{k1}$ ja poikkipinta-ala A $_{k1}$. Nämä ovat dimensioltaan suuremmat kuin toisen syöttökanavan 4a2 pituus L $_{k2}$ ja poikkipinta-ala A $_{k2}$. Tässä toteutusmuodossa jännityspulssi muodostuu pääpiirteittäin samoin kuin Fig. 2 yhteydessä on kuvattu. Tässä tapauksessa kuitenkin paineaaltojen kulkuajat syöttökanavissa 4a1 ja 4a2 ovat erilaiset, koska kanavat ovat mitoiltaan erilaisia. Vastaavasti syöttökanavissa 4a1 ja 4a2 kulkevien paineaaltojen vaikutukset työkammion 8 paineen nousuun ovat erilaiset, koska syöttökanavien 4a1 ja 4a2 poikkipinta-alat ovat myös eri suuruiset. Niinpä pienemmässä syöttökanavassa 4a2 kulkevan paineaallon purkautuminen työkammion 8 nostaa painetta vähemmän, koska paineaaltoon liittyvä tilavuuden muutos on myös pienempi. Valitsemalla sopivasti syöttökanavien 4ai (i = 1 – n) pituudet ja poikkipinta-alat, saadaan työkammion 8 paineen nousu sääde-

tyksi tehokkaammin kuin pelkästään yhtä syöttökanavaa käyttämällä. Syöttökanavien lukumäärä voi olla tarpeen mukaan 1, 2 tai useampi, vaikkakin jo 3 sopivan mittaisella syöttökanavalla saadaan jännityspulssin muoto ja voimakkuus säädetyksi varsin tehokkaasti halutuksi.

Fig. 4a ja 4b esittävät kaavamaisesti Fig. 2 ja vastaavasti Fig.3 esittämien toteutusmuotojen avulla aikaansaatujen jännityspulssien muotoa ja voimakkuutta. Fig. 4a esittää Fig. 2 mukaisen ratkaisun jännityspulssia, jolloin siitä näkyy, kuinka ohjausventtiilin aukaiseminen aiheuttaa ensin jännityksennousun nollasta noin 40 Mpa:iin ja sen jälkeen jännityspulssien heijastumises-10 ta seuraa toinen nousu, minkä tuloksena jännityksen huippuarvo on noin. 90 Mpa. Fig.4 b mukaisessa ratkaisussa on käytetty 3 mitoiltaan erilaista syöttökanavaa. Fig. 4b puolestaan esittää Fig. 3 mukaisen toteutusmuodon avulla aikaansaatuja jännityspulsseja. Siinä syntyy ensin jännityksen nousu, joka sen jälkeen progressiivisemmin molempien syöttökanavien 4a1 ja 4a2 painepulssien vaikutuksesta nousee kokonaisuutena noin. 120 MPa:iin. Näin samalla energianvaraustilan paineella saadaan aikaan halutumman muotoinen jännityspulssi samalla, kun jännityspulssin maksimiarvo nousee noin 30 % Fig. 2 mukaiseen ratkaisuun verrattuna. Vastaavasti tämä useampaa tapausta. Useamman erilaisen syöttökanavan käyttö parantaa myös iskulaitteen hyötysuhdetta. Koska venttiili toimii aina jossain määrin kuristimena, siinä häviää aina energiaa, mikä voidaan laskea kaavasta

$$\mathsf{E}_\mathsf{h} = \int_{\mathsf{f}} q \Delta p dt \;,$$

5

15

20

25

30

35

missä q on kuristuksen yli tapahtuva virtaus sekä ∆p on kuristuksen yli oleva paine-ero. Käyttämällä sopivan pitkiä painenesteen syöttökanavia, tasoittuu paine-ero ohjausventtiilin yli erittäin nopeasti ilman, että energianvaraustilan 4 ja työkammion 8 paineiden olisi oltava samat. Tästä seuraa, että ohjausventtiilin aikaansaama energiahäviö muodostuu pienemmäksi.

Fig. 5a ja 5b esittävät Fig.4a ja 4b vastaavista toteutusmuodoista aikaansaadut pulssienergiat sekä energiahäviöt ohjausventtiilin yli olevassa kuristuksessa. Kuten kuvioista ilmenee, on yhdellä syöttökanavalla varustetussa toteutusmuodossa pulssienergia maksimissaan noin 35 J ja energiahäviö vastaavasti noin 10 J. Kolmella syöttökanavalla toteutetussa ratkaisussa on pulssienergia noin 55 J ja energiahäviö noin 13 J, jolloin nettohyöty Fig. 5a mukaisessa tapauksessa on noin 25 J ja Fig. 5b mukaisessa tapauksessa noin 42 J.

Fig. 6a ja 6b esittävät erästä tapaa toteuttaa syöttökanavien pituudensäätö haluttaessa säätää jännityspulssin muotoa ja ominaisuuksia. Tässä toteutusmuodossa käytetään ratkaisua, jossa syöttökanavan 4a liittymäpituus L_{ki} on säädettävissä käyttämällä energianvaraustilan 4 sisällä olevaa säätöholkia 4b. Siirtämällä säätöholkin 4b asemaa saadaan syöttökanavan 4a yhteys työkammioon 8 siirretyksi lähemmäksi tai kauemmaksi energianvaraustilasta 4, jolloin vastaavasti painenesteen virtaus ja sen vaikutus jännityspulssiin muuttuu. Fig. 6b esittää Fig. 6a mukaista ratkaisua linjan A – A kohdalta leikattuna.

Fig. 7 esittää kaavamaisesti erästä toista toteutusmuotoa keksinnön mukaisen iskulaitteen syöttökanavien pituuden säätämiseksi. Tässä toteutusmuodossa käytetään yhdessä tai useammassa syöttökanavassa, Fig. 7 esittämässä tapauksessa kahdessa syöttökanavassa 4a1 ja 4a2 olevia säätöholkkeja 4b1 ja 4b2, joita pystytään siirtämään vastaavan syöttökanavan pituussuunnassa työkammioon 8 päin ja vastaavasti siitä poispäin. Tällöin vastaavasti voidaan säätää energianvaraustilasta 4 työkammioon 8 johtavien syöttökanavien pituutta ja siten jännityspulssin muotoa ja muita ominaisuuksia.

10

20

Keksintöä on edellä selityksessä ja piirustuksissa esitetty vain esimerkinomaisesti, eikä sitä ole millään tavalla rajoitettu siihen. Esitetyissä toteutusmuodoissa keksintöä on esitetty vain kaavamaisesti ja vastaavasti venttiilit ja painenesteen syöttöön liittyvät kytkennät on esitetty kaavamaisesti. Keksinnön toteuttamiseen voidaan käyttää sinänsä mitä tahansa sopivia venttiiliratkaisuja. Olennaista on, että jännityspulssin aikaansaamiseksi työkaluun käytetään painenestettä, jota sopivin välein halutun iskutaajuuden aikaansaamiseksi johdetaan painepulsseina vaikuttamaan välitysmännän painepintaan niin, että työkaluun muodostuu sen läpi kohteena olevaan materiaaliin etenevä jännityspulssi. Välitysmäntä voi olla työkalusta erillinen, mutta joissakin tapauksissa myös kiinteä osa työkalua.

Patenttivaatimukset

15

20

25

30

1. Painenestekäyttöinen iskulaite, jossa on runko, johon on asennettavissa pituussuunnassaan liikkuvasti työkalu, ohjausvälineet painenesteen syötön ohjaamiseksi iskulaitteella ja välineet jännityspulssin aikaansaamiseksi työkaluun painenesteen paineen avulla, tunnettu siitä,

että iskulaitteessa on painenestettä täynnä oleva työkammio ja työkammiossa rungon suhteen työkalun pituussuunnassa liikkuvasti asennettu välitysmäntä, jonka työkalun puoleiseen päähän työkalu on kosketuksessa joko suoraan tai välillisesti ainakin jännityspulssin muodostamisen aikana ja jossa on työkaluun nähden sen aksiaalisuunnassa vastakkaisella puolella työkammioon päin sijaitseva painepinta,

että iskulaitteessa on energianvarausvälineet jännityspulssin muodostamiseen tarvittavan iskulaitteeseen syötettävän painenesteen energian varaamiseksi ja

että ohjausvälineet on kytketty jaksottaisesti vuorotellen päästämään työkammiossa olevan painenesteen painetta korkeammassa paineessa olevaa painenestettä työkammioon, mikä saa työkammiossa vastaavasti aikaan äkillisen paineen nousun ja sen seurauksena voiman, joka työntää välitysmäntää työkalun suuntaan puristaen työkalua pituussuunnassa kokoon ja saaden siten työkalussa aikaan jännityspulssin, jonka muodostuminen lakkaa olennaisesti samalla, kun mainitun voiman vaikutus työkaluun lakkaa, ja vastaavasti päästetään painenestettä pois työkammiosta, jotta välitysmäntä saadaan palautetuksi olennaisesti alkuperäiseen asentoonsa.

- 2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että voiman vaikutuksen lopettamiseksi ohjausvälineet on kytketty sulkemaan painenesteen pääsy työkammioon.
- 3. Patenttivaatimuksen 1 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että ohjausvälineet on kytketty lopettamaan voiman vaikutus päästämällä painenestettä pois työkammiosta.
- 4. Patenttivaatimuksen 1 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että siihen kuuluu rajoitinelimet välitysmännän työkalun suuntaan tapahtuvan liikkeen pysäyttämiseksi niin, että voiman vaikutus työkaluun lakkaa.
- 5. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että iskulaitteessa on energianvarausvälineenä paineista painenestettä täynnä oleva energianvaraustila, jonka tilavuus on olennaisesti suu-

ri verrattuna yhden jännityspulssin muodostamisen aikana työkammioon syötetyn painenestemäärän tilavuuteen.

- 6. Patenttivaatimuksen 5 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että iskulaitteen ollessa toiminnassa painenestettä syötetään energianvaraustilaan niin, että energianvaraustilassa säilyy ennalta määrätty painetaso, ja että ohjausvälineet on kytketty jaksottaisesti vuorotellen päästämään painenestettä energianvaraustilasta työkammioon ja vastaavasti sulkemaan yhteys energianvaraustilan ja työkammion välillä.
- 7. Patenttivaatimuksen 1 tai 2 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että ohjausvälineisiin kuuluu pyörivä ohjausventtiili, jossa on sen pyörimissuunnassa peräkkäin useita aukkoja painenesteen syöttämiseksi energianvaraustilasta 4 usean syöttökanavan (4a) kautta samanaikaisesti työkammioon
  8.
- 8. Patenttivaatimuksen 7 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että kukin syöttökanava (4a) on pituudeltaan ja poikkileikkaukseltaan keskenään samanlainen.
  - 9. Jonkin patenttivaatimuksen 1 7 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että siinä on ainakin kaksi pituudeltaan ja/tai poikkipinta-alaltaan erilaista energianvaraustilasta työkammioon (8) johtavaa syöttökanavaa (4a1, 4a2).

20

25

30

- 10. Patenttivaatimuksen 9 mukainen iskulaite, tunnettu siitä, että siinä on ainakin yksi venttiili pituudeltaan ja/tai poikkipinta-alaltaan erilaisten syöttökanavien (4a1, 4a2) kytkemiseksi käyttöön ja pois käytöstä.
- 11. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että ainakin yhden syöttökanavan (4a; 4a1, 4a2) pituus energianvaraustilasta (4) työkammioon (8) on säädettävissä.
  - 12. Jonkin patenttivaatimuksen 5 11 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että energianvaraustila on muodostettu säiliöstä, jonka seinät paineen vaikutuksesta joustavat niin, että energianvaraustilan tilavuus kasvaa paineen kasvaessa.
  - 13. Jonkin patenttivaatimuksen 5 12 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että energianvaraustila (4) on rungosta (2) erillinen säiliö.
  - 14. Jonkin patenttivaatimuksen 5 13 mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että ainakin yksi energianvaraustila (4) on paineakku.
  - 15. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että välitysmäntä on kalvotyyppinen.

- 16. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että välitysmännän työntämiseen takaisin ennen jännityspulssia olleeseen asemaansa käytetään iskulaitteen syöttövoimaa.
- 17. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen iskulaite, t u n n e t t u siitä, että siihen kuuluu välineet välitysmännän palauttamiseksi iskun jälkeen iskulaitteen suhteen iskua edeltäneeseen asemaansa saattamalla välitysmäntään vaikuttamaan erillinen iskulaitteen ja välitysmännän välillä vaikuttava voima, joka työntää välitysmäntää työkammioon päin.

5

15

20

25

- 18. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen iskulaite, t u n -10 n e t t u siitä, että välitysmännän liikematka työkammiossa on muutamia millimetrejä.
  - 19. Menetelmä jännityspulssin muodostamiseksi patenttivaatimuksen 1 mukaisessa painenestekäyttöisessä iskulaitteessa tunnettu siitä, että iskulaitteen painenestettä täynnä olevaan työkammioon syötetään työkammiossa olevan painenesteen painetta korkeammassa paineessa olevaa painenestettä, mikä saa työkammiossa tapahtuvan äkillisen paineen nousun seurauksena aikaan voiman, joka työntää välitysmäntää työkalun suuntaan puristaen työkalua pituussuunnassa kokoon ja saaden siten työkalussa aikaan jännityspulssin, jonka jännityspulssin muodostuminen lakkaa olennaisesti samalla, kun mainitun voiman vaikutus työkaluun lakkaa, ja vastaavasti päästetään painenestettä pois työkammiosta, jotta välitysmäntä saadaan palautetuksi olennaisesti alkuperäiseen asemaansa.
  - 20. Patenttivaatimuksen 19 mukainen menetelmä, t u n n e t t u siitä, että energianvarausvälineenä käytetään paineista painenestettä täynnä oleva energianvaraustilaa, jonka tilavuus on olennaisesti suuri työkammioon yhden jännityspulssin muodostumisen aikana syötetyn painenestemäärän tilavuuteen verrattuna.
  - 21. Patenttivaatimuksen 20 mukainen menetelmä, t u n n e t t u siitä, että, että iskulaitteen ollessa toiminnassa painenestettä syötetään energianvaraustilaan niin, että energianvaraustilassa säilyy ennalta määrätty painetaso, ja että ohjausvälineet on kytketty jaksottaisesti vuorotellen päästämään painenestettä energianvaraustilasta työkammioon ja vastaavasti sulkemaan yhteys energianvaraustilan ja työkammion välillä.
  - 22. Jonkin patenttivaatimuksen 19 21 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ohjausvälineenä käytetään pyörivää venttiiliä, jossa on sen pyörimissuunnassa peräkkäin useita aukkoja painenesteen syöttämiseksi

energianvaraustilasta (4) usean syöttökanavan (4a) kautta samanaikaisesti työkammioon (8).

- 23. Jonkin patenttivaatimuksen 19 22 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että painenestettä syötetään energianvaraustilasta työkammioon ainakin kahden pituudeltaan ja poikkipinta-alaltaan keskenään samanlaisen syöttökanavan (4a) kautta.
- 24. Jonkin patenttivaatimuksen 19 23 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että painenestettä syötetään energianvaraustilasta työkammioon ainakin kahden pituudeltaan ja poikkipinta-alaltaan keskenään erilaisen syöttökanavan (4a) kautta.

10

15

20

25

30

35

- 25. Patenttivaatimuksen 24 mukainen menetelmä, t u n n e t t u siitä, että jännityspulssin ominaisuuksien säätämistä varten kytketään pituudeltaan ja/tai poikkipinta-alaltaan erilaisia syöttökanavia (4a1, 4a2) käyttöön ja pois käytöstä.
- 26. Jonkin patenttivaatimuksen 19 25 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ainakin yhden syöttökanavan (4a; 4a1, 4a2) pituus energianvaraustilasta (4) työkammioon (8) on säädettävissä.
- 27. Jonkin patenttivaatimuksen 19 26 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että energianvaraustilana käytetään säiliötä, jonka seinät paineen vaikutuksesta joustavat niin, että energianvaraustilan tilavuus kasvaa paineen kasvaessa.
- 28. Jonkin patenttivaatimuksen 19 27 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että energianvaraustilana (4) käytetään rungosta (2) erillistä säiliötä.
- 29. Jonkin patenttivaatimuksen 19 28 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että ainakin yhtenä energianvaraustilana (4) käytetään paineakkua.
  - 30. Jonkin patenttivaatimuksen 19 29 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että välitysmäntänä käytetään kalvotyyppistä mäntää.
  - 31. Jonkin patenttivaatimuksen 19 30 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että välitysmäntä työnnetään takaisin ennen jännityspulssia olleeseen asemaansa iskulaitteen syöttövoimalla.
- 32. Jonkin patenttivaatimuksen 19 30 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että välitysmännän palauttamiseksi iskun jälkeen iskulaitteen suhteen iskua edeltäneeseen asemaansa asetetaan välitysmäntään vai-

kuttamaan erillinen iskulaitteen ja välitysmännän välillä vaikuttava voima, joka työntää välitysmäntää työkammioon päin.

33. Jonkin patenttivaatimuksen 19 - 32 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että välitysmäntää liikutetaan työkammiossa jännityspulssia muodostettaessa muutamia millimetrejä.

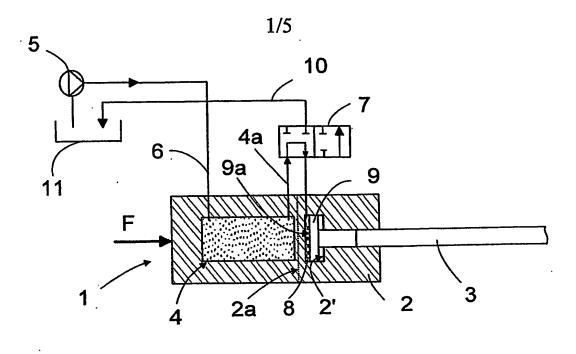
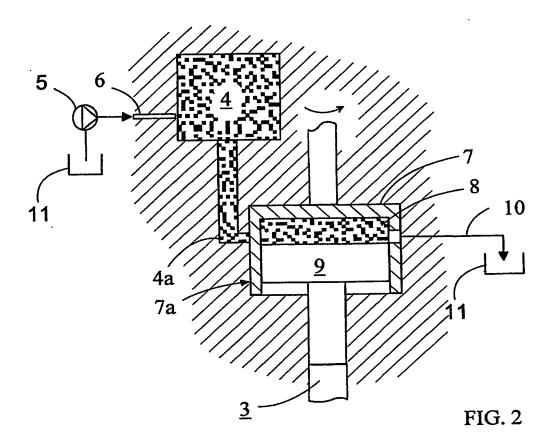
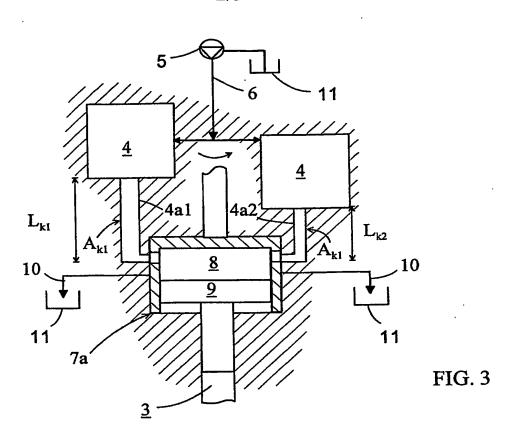
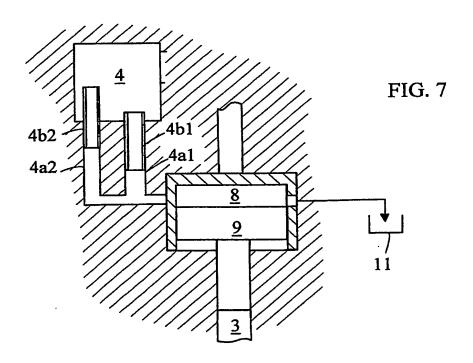

FIG. 1

2/5

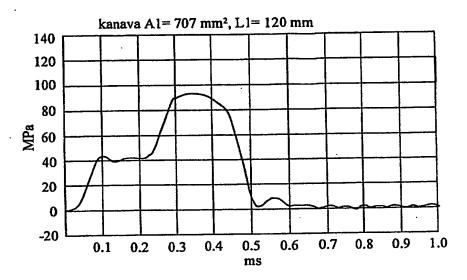

FIG. 4a

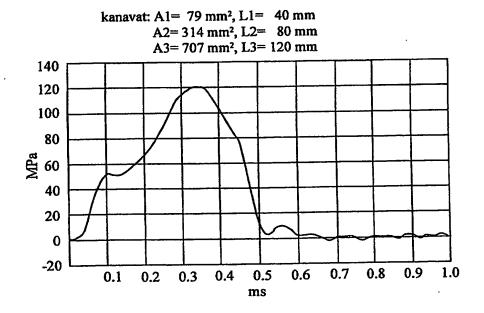

FIG. 4b

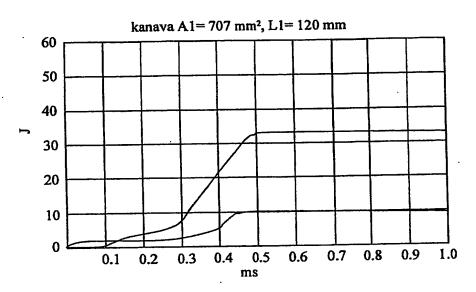

FIG. 5a

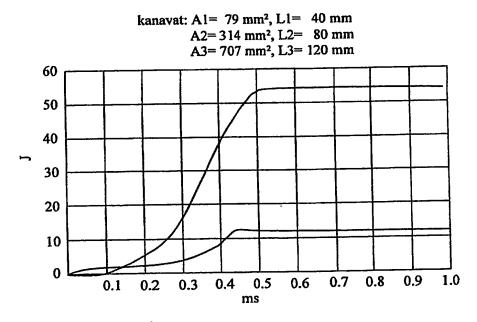
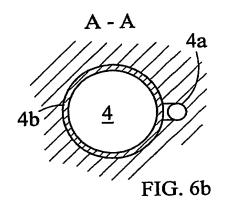
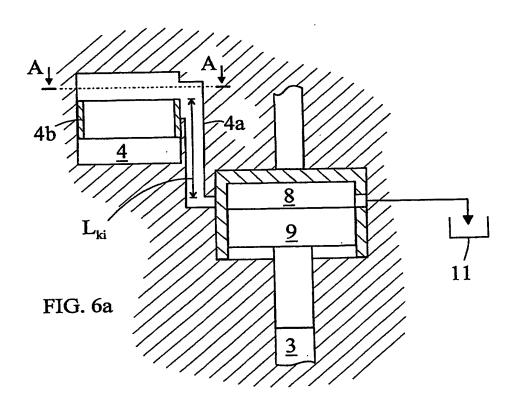

FIG. 5b

5/5

This Page is Inserted by IFW Indexing and Scanning Operations and is not part of the Official Record

BEST AVAILABLE IMAGES

Defective images within this document are accurate representations of the original documents submitted by the applicant.

Defects in the images include but are not limited to the items checked:

BLACK BORDERS

IMAGE CUT OFF AT TOP, BOTTOM OR SIDES

FADED TEXT OR DRAWING

BLURRED OR ILLEGIBLE TEXT OR DRAWING

SKEWED/SLANTED IMAGES

COLOR OR BLACK AND WHITE PHOTOGRAPHS

GRAY SCALE DOCUMENTS

LINES OR MARKS ON ORIGINAL DOCUMENT

REFERENCE(S) OR EXHIBIT(S) SUBMITTED ARE POOR QUALITY

IMAGES ARE BEST AVAILABLE COPY.

☐ OTHER:

As rescanning these documents will not correct the image problems checked, please do not report these problems to the IFW Image Problem Mailbox.